

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

серпень 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Світова економіка

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітня програма Міжнародні економічні відносини

вид дисципліни обов'язкова

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

“28” серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Марченко І.С., к.е.н., доц., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Програму схвалено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин та логістики

Протокол від “27” серпня 2025 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

(підпис) _____ Анна ЗАЙЦЕВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____
«Міжнародні економічні відносини»
назва освітньої програми

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)

(підпис) _____ Олена ХАНОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “27” серпня 2025 року, протокол № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис) _____ Ганна ПАНАСЕНКО
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Світова економіка» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки:

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напрямку) 292 Міжнародні економічні відносини

освітні програми Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

Мета викладання дисципліни «Світова економіка» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про закономірності функціонування та розвитку світового господарства, міжнародних економічних відносин і глобальних економічних процесів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

Ознайомлення студентів із закономірностями функціонування світового господарства, його структурою, основними моделями розвитку та механізмами міжнародної економічної взаємодії.

Формування здатності аналізувати тенденції глобальної економіки, міжнародну торгівлю, рух капіталів, діяльність транснаціональних корпорацій та міжнародних економічних організацій.

Підготовка до застосування знань у сфері зовнішньоекономічної діяльності, прогнозуванні економічних процесів та ухваленні рішень в умовах глобалізації.

1.3. Кількість кредитів 4

1.4. Загальна кількість годин 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Лекції	
32 год.	12 год.
Практичні, семінарські заняття	
практичні заняття – 16 год. семінарські заняття – 16 год.	
Самостійна робота	

56 год.	108 год.
у т. ч. індивідуальна робота	
курсова робота - 20 год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна:

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та

порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

1.8. Передумови вивчення дисципліни: успішне вивчення дисциплін “Вступ до спеціальності МЕВ”, “Країнознавство”, “Інституційна структура МЕВ”, “Основи макроекономіки”

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Світова економіка як цілісна територіальна соціально-економічна система

Тема 1. Процес формування світового господарства.

Поняття світового господарства. Процес його формування і етапи розвитку. Характеристика основних груп країн, що входять до світового господарства. Показники їх економічного потенціалу та рівня розвитку. Моделі світової економіки.

Тема 2. Функціональна структура світової економіки.

Структурні складові механізму світової економіки. ТНК, державні і інтеграційні об'єднання, міжнародні організації. Міжнародне регулювання світової економіки. Інституціональна основа регулювання у сфері міжнародної торгівлі і валютно-кредитних відносин. Велика сімка як інститут регулювання світової економіки. Світовий економічний порядок : зміст, структура, еволюція. Новий міжнародний економічний порядок.

Тема 3. Ресурсний потенціал світової економіки.

Поняття ресурсного потенціалу світової економіки. Структура ресурсного потенціалу. Сировинні ресурси та їх роль в розвитку світової економіки. Головні види сировинних ресурсів. Нерівномірність розміщення сировинних ресурсів. НТР і сировинні ресурси. Людський потенціал. Значення людських ресурсів в умовах сучасної НТР. Поняття людського капіталу. Особливості демографічної ситуації в різних регіонах.

Тема 4. Транснаціоналізація і глобальна трансформація світової економіки.

Поняття та сутність глобальної трансформації світового господарства. Взаємозалежність – головна риса процесу глобалізації. Глобалізація та регіоналізація. Глобальні виклики світової економіки. НТР і глобальна трансформація світової економіки. НТР і структурні зрушення в світовому господарстві. Глобальні проблеми сучасності. Основні прояви загострення екологічних та енергетичних глобальних проблем. Шляхи послаблення їх гостроти.

Конкурентоспроможність країн. Критерії та оцінки конкурентоспроможності.

Розділ 2. Національні економіки різних типів країн світу.

Тема 5. Економіка розвинених країн світу.

Загальна характеристика країн, що входять до складу ОЕСР. Основні ознаки індустріально розвинених країн. Рівень економічного розвитку індустріальних країн Заходу. Економічне регулювання. Державна власність. Регулювання суспільних відносин. Сучасні пріоритети економічної політики. Основні напрямлення зовнішньоекономічної стратегії і політики промислово розвинених країн на початку XXI ст. Розвиток зовнішньоекономічних зв'язків України.

Тема 6. Країни, що розвиваються. Загальна характеристика економіки.

Поняття країн, що розвиваються. Типологія : основні ресурси, ознаки і групи країн, що розвиваються. Місце у всесвітньому господарстві, світовому промисловому і сільськогосподарському виробництві, товарообміні. Основні напрями, проблеми та суперечності економічного розвитку. Роль і співвідношення державного сектору економіки, ТНК і національного капіталу у системі відтворення. Іноземні інвестиції. Криза заборгованості. Особливості розвитку інтеграційних процесів. Імперативи внутрішніх соціально-економічних перетворень в країнах, що розвиваються, для подолання відсталості. Загальноекономічна характеристика країн Азії, Африки і Латинської Америки.

Тема 7. Нові індустріальні країни у всесвітньому господарстві.

Суть поняття НІК, їх класифікація, етапи розвитку та роль у світовій економіці. Структура і пріоритети науково-технічного та господарського розвитку. Передумови, закономірності і критерії зміни етапів НТР у контексті розвитку економік НІК. Державна і компаративна інвестиційна політика в НІК. НІК у міжнародному і регіональному поділі праці. Можливості розповсюдження моделей економічного розвитку НІК серед інших країн, що розвиваються.

Тема 8. Економіка перехідних суспільств.

Сутність і структура економічної системи. Загальна характеристика економіки, господарського механізму і науково-технічного потенціалу постсоціалістичних країн. Основні напрямки переходу до ринкової економіки. Сутність концептуальних змін в економічній політиці. Розвиток відносин власності. Демоніфікація економіки. Структура та інвестиційна політика: зміна пріоритетів. Економіка і господарські реформи: інертність проти динаміки.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с.р		л	п	лаб	ін д	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Світова економіка як цілісна територіальна соціально економічна система.												
Тема 1. Процес формування світового господарства.	11	4	4			3	14	1				13
Тема 2.	11	4	4			3	14	1				13

Функціональна структура світової економіки.												
Тема 3. Ресурсний потенціал світової економіки.	12	4	4			4	16	2				14
Тема 4. Транснаціоналізація і глобальна трансформація світової економіки.	11	4	4			3	16	2				14
Разом за розділом 1	45	16	16			13	60	6				54
Розділ 2. Національні економіки різних типів країн світу.												
Тема 1. Економіка розвинених країн світу.	12	4	4			4	16	2				14
Тема 2. Країни, що розвиваються. Загальна характеристика економіки.	12	4	4			4	16	2				14
Тема 3. Нові індустріальні країни у всесвітньому господарстві.	11	4	4			3	14	1				13
Тема 4. Економіка перехідних суспільств.	10	4	4			2	14	1				13
Разом за розділом 2	45	16	16			13	60	6				54
Індивідуальне завдання (курсова робота)	30					30						
<i>Усього годин</i>	120	32	16/16			56	120	12				108

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Практичні заняття:	
1	Процес формування світового господарства.	2
2	Валовий та національний дохід країн у світовій економіці.	2
3	Функціональна структура світової економіки.	2
4	Ресурсний потенціал світової економіки.	2
5	Економіка розвинених країн світу.	2
6	Країни, що розвиваються. Загальна характеристика економіки.	2

7	Нові індустріальні країни у всесвітньому господарстві.	2
8	Економіка перехідних суспільств.	2
	Разом	16
Семінарські заняття:		
1	Забезпеченість факторами виробництва країн світу у розрізі соціально-економічних типів країн.	2
2	Протиріччя у розвитку світової економіки.	2
3	Глобальна трансформація світової економіки.	2
4	Процес транснаціоналізації світової економіки.	2
5	Соціально-економічна модель економічно розвинених країн світу.	2
6	Особливості найбільш перспективних країн, що розвиваються.	2
7	Економіка невеликих розвинених країн.	2
8	Напрями інтеграції перехідних країн в світову економіку.	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Підготовка доповіді на семінарському занятті за темою «Процес формування світового господарства». Робота з відповідною літературою. Підготовка та оформлення таблиці «Етапи еволюції світового господарства».	3	13
2	Виконання підготовчої роботи до семінарського заняття на задану тему «Забезпеченість факторами виробництва країн світу у розрізі соціально-економічних типів країн». Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу за темою «Функціональна структура світової економіки».	3	13
3	Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу «Ресурсний потенціал світової економіки». Поглиблення знань з даного питання самостійно за допомогою вивчення рекомендованих літературних джерел. Збір та обробка статистичної інформації для виконання індивідуальних завдань «Валовий та національний дохід країн у світовій економіці», «Вплив світової ціни фактора виробництва на рівень розвитку економіки».	4	14
4	Підготовка до письмового контролю знань студентів за в рамках теми «Транснаціоналізація і глобальна трансформація світової економіки» в формі есе на тему: «Позитивні і негативні напрями впливу глобалізації на розвинені / що, розвиваються економіки країн світу», опрацювання літератури за даною тематикою.	3	14
5	Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей за темою «Соціально-економічна модель економічно розвинених країн світу». Збір та обробка даних для виконання статистико-аналітичного завдання «Динаміка глобальної конкурентоспроможності розвинених країн в світовій економіці та факторів впливу на неї (на прикладі країни-члена	4	14

	ОЕСР)».		
6	Підготовка до семінару за вивченою темою «Особливості економік найбільш перспективних країн що розвиваються». Опрацювання літературних джерел згідно неї. Збір та обробка даних для виконання статистико-аналітичного завдання «Динаміка глобальної конкурентоспроможності країн, що розвиваються в світовій економіці та факторів впливу на неї (на прикладі окремо взятої економіки світу)».	4	14
7	Аналіз, синтез, порівняння закономірностей розвитку нових індустріальних країн у друкованих джерелах інформації, з метою підготовки відповідей на поставлені напередодні запитання в рамках теми.	3	13
8	Підготовка наукової доповіді за заданою темою: «Шляхи та бар'єри інтеграції економіки України до світової господарчої системи». Збір та опрацювання необхідної літератури та аналітичних даних. Систематизація вивченого матеріалу перед іспитом.	2	13
9	Виконання курсової роботи. Розробка плану курсової роботи. Збір аналітичних та статистичних даних. Обробка інформації та літератури. Формування здобутого матеріалу у єдину науково-дослідну роботу. Оформлення згідно з встановленими стандартами, що наведені у методичному посібнику «Світова економіка», щодо написання курсових робіт. Підготовка до захисту роботи.	30	30
	Разом	56	108

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальним навчально-дослідним завданням є підготовка курсової роботи (3 семестр).

Мета курсової роботи полягає в засвоєнні та розширенні студентами теоретичних знань, оволодінні навичками самостійного вивчення матеріалу з дисципліни «Світова економіка», вмінні узагальнювати вивчений матеріал і робити об'єктивні висновки.

Курсова кваліфікаційна робота повинна мати характер теоретичного та прикладного дослідження за обраною студентом темою та служити етапом його підготовки до майбутньої діяльності у визначеній сфері, першого кроку до написання дипломної роботи бакалавра. При написанні курсової роботи, здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Матеріали, що приводяться в роботі, повинні бути логічно взаємопов'язані, щоб кожен подальший розділ був логічним продовженням попереднього і витікав з приведених висновків. Формулювання повинні бути точними, зрозумілими, висловлені грамотно.

Курсова робота повинна мати певну логіку побудови, послідовність викладення матеріалу і завершеність дослідження.

Курсова робота складається з наступних частин:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;

– перший розділ має бути теоретичним і являти собою методологічну основу для дослідження конкретної тематики. У ньому формулюється проблематика дослідження, досліджуються всі точки зору, обґрунтовуються і розкриваються методи дослідження. У цьому

розділі має бути показано, які існують теоретичні підходи до даної проблеми, визначені методи, найбільш прийнятні для її вирішення;

– другий розділ основної частини має бути більш конкретним, аналітичним, детально розкривати сутність теми роботи. У ньому досліджується сучасний стан питання, динаміка, вплив різноманітних чинників, проводиться аналіз існуючих проблем і їх практичне рішення. У цьому розділі бажано дати оцінку повноти розв'язання визначених завдань, достовірності одержаних результатів (характеристик, показників), їх порівняння з аналогічними дослідженнями українських та зарубіжних авторів. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній темою роботи;

– висновки (заклучна частина);

– список використаних джерел (кількість джерел літератури має складати не менше 20 найменувань);

– додатки (за необхідністю).

Курсова робота має бути виконаною і оформленою з дотриманням усіх технічних вимог до наукових робіт. Текст роботи має бути набраний на комп'ютері через 1,5 міжрядкових інтервали на одному боці аркуша білого паперу формату А4. Шрифт – Times New Roman, 14 пт.

Текст розміщується на сторінці, яка обмежується полями: лівим – 20 мм, правим – 15 мм, верхнім – 20 мм, нижнім – 20 мм. Абзацний виступ має бути скрізь однаковий – 1,0 см.

Обсяг роботи – 25–30 сторінок.

Тематика робіт:

1. Антиглобалізм: сутність, форми, рушійні сили, перспективи.
2. Валютні кризи і валютні проблеми світової економіки.
3. Взаємозв'язок глобалізації та регіоналізації світової економіки: проблеми та перспективи.
4. Види та особливості діяльності транснаціональних корпорацій.
5. Вплив процесів іноземного інвестування на розвиток національної економіки (на прикладі України або іншої країни).
6. Глобальні проблеми світової економіки та шляхи їх вирішення.
7. Державне регулювання зовнішньої торгівлі України в сучасних умовах.
8. Державне регулювання міжнародної міграції робочої сили: світові тенденції та національні особливості.
9. Динаміка та структура сучасної міжнародної торгівлі.
10. Екологічні проблеми світу: суть, структура та напрямки (шляхи) подолання.
11. Економіка Євросоюзу: проблеми і протиріччя розвитку.
12. Економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили.
13. Європейський союз: сучасний стан та перспективи розвитку.
14. Закономірності й особливості розвитку світової економічної системи.
15. Зовнішньоторговельна політика Євросоюзу: проблеми та перспективи.
16. Зовнішньоторговельна політика України: проблеми та перспективи.
17. Індекс людського розвитку як індикатор рівня розвитку економіки країни.
18. Інноваційний розвиток як основа конкурентних переваг транснаціональних корпорацій.
19. Інтеграційні процеси в Центральній і Східній Європі.
20. Конкурентоспроможність країни: індикатори, фактори впливу та напрями підвищення.
21. Конкурентоспроможність України на світовому ринку.

22. Міжнародний валютний фонд та його роль у регулюванні міжнародних валютно-фінансових відносин.
23. Міжнародний консалтинг: суть, форми і фактори розвитку.
24. Міжнародний лізинг: суть, види, форми і фактори розвитку.
25. Міжнародний туризм: структура і роль у розвитку світової економічної системи.
26. Міжнародний франчайзинг: суть і фактори розвитку.
27. Міжнародні фінансові центри та інститути: сутність, види, функції, проблеми та перспективи функціонування.
28. Мотиви, масштаби й основні напрямки діяльності транснаціональних компаній.
29. Напрями підвищення конкурентоспроможності України на сучасному етапі.
30. Основні тенденції розвитку світового ринку науково-технічних ліцензій.
31. Основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів.
32. Основні тенденції розвитку світового ринку інжинірингових послуг.
33. Особливості діяльності фінансово-промислових груп: світовий досвід та Україна.
34. Особливості міжнародної зустрічної торгівлі.
35. Особливості міжнародної торгівлі послугами і динаміка її розвитку.
36. Особливості розвитку економік нових країн – учасниць ЄС в сучасних умовах.
37. Особливості розвитку економічних взаємозв'язків у Північній Америці.
38. Особливості розвитку латиноамериканських регіональних інтеграційних процесів.
39. Особливості розвитку сучасного міжнародного руху капіталів.
40. Особливості розвитку сучасного світового ринку трудових ресурсів.
41. Офшорні центри у системі міжнародного бізнесу.
42. Перспективи розширення ЄС та проблеми поглиблення інтеграції.
43. Платіжний баланс і методи його регулювання.
44. Політика лібералізації світової торгівлі та діяльність СОТ.
45. Проблема економічної нерівності у світовій економіці.
46. Проблеми і наслідки глобалізації світового господарства.
47. Проблеми і перспективи загальноєвропейської інтеграції.
48. Проблеми і перспективи розвитку світової економічної інтеграції.
49. Проблеми і протиріччя функціонування сучасного світового господарства.
50. Проблеми конкурентоспроможності українських товарів на світових ринках.
51. Проблеми регулювання міжнародних міграційних процесів.
52. Проблеми ціноутворення в міжнародній торгівлі.
53. Протекціонізм: суть і еволюція форм, користь і шкода.
54. Регулювання міжнародної торгівлі у межах СОТ: тенденції та протиріччя.
55. Роль багатонаціональних і міжрегіональних інститутів у розвитку загальносвітової економічної інтеграції.
56. Роль євро у міжнародній валютно-фінансовій системі.
57. Роль нетарифних засобів у регулюванні зовнішньої торгівлі України.
58. Роль ООН у розвитку світових інтеграційних процесів.
59. Роль посередництва в міжнародній торгівлі.
60. Роль прямих іноземних інвестицій в економічному зростанні України.
61. Роль та місце інвестицій у функціонуванні світової економіки.
62. Роль транснаціональних компаній в економіці країн, що розвиваються.
63. Світова зовнішня заборгованість та зовнішній борг України.

64. Світовий досвід лізингових операцій та можливості його використання в Україні.
65. Світовий ринок високих технологій та позиції України на ньому.
66. Специфіка розвитку інтеграційних процесів в Азії.
67. Стимулювання інноваційної активності: світовий досвід та Україна.
68. Страхові послуги на світовому ринку.
69. Сутність і особливості сучасного протекціонізму.
70. Сучасна міжнародна торгівля в системі світового господарства.
71. Сучасний стан та перспективи розвитку Північноамериканської зони вільної торгівлі (НАФТА).
72. Сучасні засоби державного стимулювання експорту: світова та українська практика.
73. Сучасні інструменти регулювання міжнародних торгових відносин.
74. Сучасні тенденції регіональних змін у міжнародній торгівлі та її роль в економічному розвитку.
75. Сучасні риси лізингових операцій на світовому ринку послуг.
76. США у світових інтеграційних процесах.
77. Тарифи і тарифні угоди в міжнародній торгівлі.
78. Тенденції в науково-технічній стратегії транснаціональних корпорацій.
79. Товарні біржі в міжнародній торгівлі та механізм їх функціонування.
80. Формування і розвиток світових товарних ринків.

7. Методи навчання

Використовуються такі методи навчання, як словесні (бесіда, розповідь, пояснення, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вирішення задач, відповіді на тести, практична робота) тощо.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Світова економіка» застосовуються наступні методи контролю: усний та письмовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування, або експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення балів, при отриманні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєнням тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння змістових розділів (проміжний контроль) – на практичних та семінарських підсумкових заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- виконання індивідуальних практичних робіт;
- виконання творчих завдань (підготовка і виступ з презентацією);
- виконання курсової роботи.

Поточний контроль є складовою системи організації навчального процесу. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь, практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого розділу дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна

кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40 (для студентів денної форми навчання). Час виконання – до 80 хвилин. Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання – 10 балів

Творче питання – 10 балів

Тести – 20 балів (10 тестових завдань x 2 бали)

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Світова економіка», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1485>.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Екзамен	Сума	
Розділ 1				Розділ 2				Індивідуальне завдання			Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Курсова робота			
15				15				30	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Загальна кількість балів за успішне виконання завдань під час засвоєння розділів предмету – 60 балів, з них:

- 30 балів – виконання та презентація індивідуальних практичних робіт;
- 30 балів – виконання та захист курсової роботи

Індивідуальне практичне завдання (передбачено виконання 6 завдань протягом семестру, до 5 балів за кожне) передбачає підготовку та презентацію за визначеною темою та оцінюється за наступними критеріями:

5 балів – Завдання виконане повністю; матеріал розкритий глибоко, логічно, аргументовано; презентація змістовна, структурована, супроводжується ілюстративним матеріалом (слайди, схеми тощо); студент упевнено орієнтується в темі, дає розгорнуті відповіді на запитання; дотримано академічної доброчесності.

3-4 балів – Завдання виконане в основному правильно; є незначні неточності або поверхневе розкриття окремих аспектів теми; презентація менш структурована або частково неповна; студент відповідає на запитання, але з труднощами; використано мінімальну кількість джерел.

1-2 бали – Завдання виконане частково; зміст неповний або з помилками; презентація слабо структурована або містить формальні помилки; студент демонструє слабе розуміння теми, майже не орієнтується у власному матеріалі.

0 балів – Завдання не виконане або виконане формально, з порушенням академічної доброчесності (плагіат, відсутність джерел, списування); відсутня або незрозуміла презентація; студент не може відповісти на запитання викладача.

За результатами захисту курсової роботи студентом може бути отримано 30 балів.

Критерії оцінювання підготовки та захисту курсової роботи

Критерії оцінювання	Бали
---------------------	------

1. Студент показав глибокі теоретичні знання дисципліни. 2. Оволодів певними навичками дослідної роботи : збір даних, аналіз, творче осмислення, формулювання висновків. 3. Дає свої рекомендації і пропозиції з предмету дослідження. 4. Виконав роботу грамотно літературною мовою. 5. Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін. 6. На захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, чітко і впевнено відповідав на запитання членів комісії.	25-30
1. Студент показав досить високі теоретичні знання дисципліни. 2. Оволодів певними навичками дослідної роботи : збір даних, аналіз, творче осмислення, формулювання висновків, але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури. 3. Дає свої рекомендації і пропозиції з предмету дослідження, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування. 4. Виконав роботу грамотно літературною мовою, але припустився нечисленних граматичних та стилістичних помилок. 5. Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін. 6. На захисті продемонстрував добрі знання з теми дослідження, відповідав на запитання членів комісії.	20-24
1. Студент показав достатні теоретичні знання з дисципліни. 2. В основному оволодів певними навичками дослідної роботи: збір даних, аналіз, творче осмислення, формулювання висновків, однак допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу; мають місце окремі фактичні помилки і неточності. 3. Не може сформулювати пропозиції і рекомендації з предмету дослідження або обґрунтувати їх. 4. Припускається помилок в оформленні роботи та її науково-довідкового апараті. 5. Допускає чисельні граматичні та стилістичні помилки. 6. На захисті продемонстрував задовільні знання з теми дослідження, але не зумів впевнено й чітко відповісти на запитання членів комісії.	10-20
Під час захисту студент проявив повне незнання досліджуваної проблематики, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання, що свідчать про несамотійне виконання курсової роботи.	0

Підсумковий контроль – 40 балів, з них:

- 20 балів (2 теоретичних питання по 10 балів);
- 20 балів (20 тестових завдань).

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичні питання – 10 балів x 2 питання. Оцінюється за наступними критеріями:

8 – 10 балів - здобувач повністю розкриває сутність питання, надає практичні приклади, демонструє спектр різних думок щодо проблематики

5 – 7 балів - здобувач розкриває сутність питання, наводить основні його аспекти, але робить висновок не чітко та не спираючись на загальновідомі факти.

2 – 4 балів - здобувач лише частково розкриває сутність питання, поза увагою залишаючи основні його аспекти.

Менше 2 балів - здобувач майже не розкриває основної сутності питання.

Тестові завдання – 20 балів (10 тестових завдань x 2 бали за правильну відповідь).

За підсумками поточного та підсумкового контролю здобувач може набрати від 0 до 100 балів включно.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел інформації під час підсумкового контролю, здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Умовою допуску студента до екзаменаційної роботи вважається наявність 20 балів, накопичених протягом навчального семестру, а також успішно захищена курсова робота у визначений термін.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Гуменюк О. В., Ковальчук О. А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: Підручник. К.: Знання, 2022. 383 с.
2. Макогон Ю. В., Дахно І. І. Світова економіка: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2023. 488 с.
3. Романюк В. М., Гринів Л. М. Світова економіка: Підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2023. 350 с.
4. Савич О. В., Мельник А. О. Міжнародна економіка: Підручник. К.: Алерта, 2021. 416 с.
5. Базилук В. П., Захарченко О. С., Шпильова В. А. та ін. Світова економіка: Підручник. – К.: Кондор, 2021. 528 с.

Допоміжна література

1. Грищенко С. В., Захарченко О. С. Глобальні економічні зміни та Україна: Монографія. К.: ДУТ, 2022. 186 с.
2. Дейна І. М., Єжов В. С. Глобальні виклики та можливості для розвитку світової економіки: Колективна монографія. Львів: Ліга-Прес, 2021. 230 с.
3. Матюшенко О. А., Пацюк О. В. Інституціональні трансформації світової економіки: Монографія. – Чернігів: ЧДТУ, 2021. 198 с.
4. Коваленко А. В., Гайдук О. В. Світова економіка в умовах турбулентності: Монографія. – Харків: ХНТУСГ, 2023. 210 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, інше методичне забезпечення

1. Eurostat [Електронний ресурс]. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/>
2. The World Bank [Електронний ресурс]. URL: <http://www.worldbank.org/>
3. UNCTAD statistics [Електронний ресурс]. URL: <http://unctadstat.unctad.org/>
4. World Economic Forum [Електронний ресурс]. URL: <http://www.weforum.org/>
5. World Trade Organization. Report by the Secretariat [Електронний ресурс]. URL: http://www.wto.org/english/tratop_e/tptr_e/s211-00_e.doc
6. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua/>
7. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах продовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборотою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Світова економіка», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1485>.